

DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT

Statsråden

Stortinget
Ekspedisjonskontoret
Karl Johans gate 22
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
201100750-/MRB

Dato
27.05. 2011

Svar på skriftlig spørsmål nr. 1437 fra representanten Elisabeth Røbekk Nørve

Representanten Elisabeth Røbekk Nørve har stilt følgende spørsmål:

"Kastrering av hanngriser gjøres for å unngå såkalt rånelukt i kjøttet, men er smertefullt for grisen. Dyrevernhensyn taler derfor for at dette bør unngås om mulig. Kan Statsråden redegjøre for alle mulige ulemper og fordeler ved bruk av vaksine og mener Statsråden vaksinen bør tas i bruk i Norge?"

Jeg vil vise til at ny lov om dyrevelferd, i kraft fra 1. januar 2010, regulerer kastrering slik i § 9, 2. ledd:

"Det skal ikke gjøres operative inngrep eller fjernes kroppsdeler på dyr uten at det foreligger forsvarlig grunn ut fra hensynet til dyrets helse. Det er likevel tillatt å foreta forsvarlig merking av dyr i dyrehold. Avhorning og kastrering er tillatt når det er nødvendig ut fra hensynet til dyrevelferd eller av andre særlige grunner."

I nevnte Ot.prp. har departementet anført at det er en målsetting å komme bort fra rutinemessig kastrasjon av smågris. Inntil det foreligger tilfredsstillende alternativer for å begrense rånelukt og – smak, vil det anses å foreligge en særlig grunn for kastrasjon av smågris i henhold til denne bestemmelsen. Det er et krav om bruk av nødvendig smertelindring og bedøving ved kastrering.

I EU er det nylig utarbeidet en europeisk deklarasjon om alternativer til kirurgisk kastrering av gris. I denne deklarasjonen som er et resultat av samhandling mellom

bønder, kjøttindustri, handel, forskere, veterinærer og dyrevelferdsorganisasjoner, er det satt en målsetting om at kirurgisk kastrasjon av gris skal skje ved bruk av bedøvelse/smertelindring fra og med 1. januar 2012. I Norge har dette lenge vært et krav. Det er videre satt en målsetting om å avvikle kirurgisk kastrering innen 1. januar 2018.

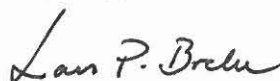
De største utfordringer for å kunne avvikle kirurgisk kastrering av gris er bl.a. behov for felles anerkjente metoder for å kunne måle rånelukt, felles anerkjente metoder for å kunne måle hvert av de stoffene som gir opphav til rånelukt og utvikling av metoder for rask påvisning av rånelukt i slakterier

Statens legemiddelverk godkjente vaksinen (Improvac) mot rånelukt i august 2009. At vaksinen er godkjent betyr at den oppfyller krav til sikkerhet og kvalitet. Vaksinen virker ved at det dannes antistoffer som undertrykker kjønnsormonproduksjonen.

Høsten 2010 gjennomførte Animalia en utprøving av vaksinen mot rånelukt hos griser som ble levert til 4 norske slakterier. Totalt inngikk 2415 dyr fra 19 besetninger.

Erfaringer fra utprøvingen bekrefter at vaksinen har god effekt. Men siden det per i dag ikke er gode nok kontrollmetoder til å identifisere dyr som ikke er behandlet etter anbefalingene, har kjøttbransjen fortsatt en stor utfordring med å sikre at kjøtt med rånelukt ikke kommer ut på markedet. Det antas derfor pr. i dag å være for tidlig å si om immunologisk kastrering vil kunne representere et tilfredsstillende alternativ til kirurgisk kastrering for å begrense rånelukt og -smak.

Med hilsen

Lars Peder Brekk